

оплакал скрито или по-точно, в нейно лице е оплакал погубената чистота. Лесно му е да се раздели с моревци, спиридоновци, фонгаеровци, с цялата *глутница дребно буржоазни хищници* (...).

Тази образност на болестното и разложението, на тялото, страдащо от капиталистическата експлоатация, води началото си още от поетиката на Христо Смирненски и продължава у Никола Вапцаров и Пеньо Пенев. А *вълци, хищници, паразити, пиявици* са лексеми от фолклорния и разговорния език и представи.

„Голям писател, истински реалист, който чувствава тънките светлосенки на човешките характери. Той не е бездушен живописец на *разлагащата се буржоазна класа*, но неин вълнуващ художник. Но той далеч не иска да прави социална елегия на *умиращата паразитна класа*, да слага нови тонове на фона на нейния исторически залез.”

Като обобщение ще подчертая, че литературнокритическият език от онова време гравитира между идеологичния и фолклорния език; последният е ясен и разбран за обикновения човек от селото и града. Именно затова един от основните „съвети” към стила на Димитър Димов в „Тютюн” е бил да преодолее чуждата лексика. В този смисъл ще илюстрирам накратко как езиковедът Димо Ив. Димов оценява промените в чуждата лексика при второто издание на романа „Тютюн”. Неговата статия разкрива механизма на превръщане на художествения език в идеологически, на психологичното – в разговорно и фолклорно.

Димо Ив. Димов изхожда от вече утвърденото в обсъжданията около номинирането на Димитровската награда за 1951 година становище, че в първото издание на романа „Тютюн” Димитър Димов „допуска някои слабости по отношение на езика”. Авторът решава да покаже една от тези промени, най-съществената според него, а именно „побългаряването на голямата част от чуждата лексика”. Чуждата лексика била употребена от писателя: „без надлежаша необходимост в първото издание. (...) „Чистката” е засегнала преди всичко думи за нравствена оценка, душевни преживявания, с каквито са толкова надарени главните герои на романа, отношения между класите, природни картини и т. н.”

Авторът на статията е принуден да признае, че малка част